

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

LEGE
privind aprobarea Ordonanței de urgență
pentru modificarea și completarea unor acte normative

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1.Descrierea situației actuale

I. Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare și normele metodologice de aplicare aprobate prin HG nr. 268/2007, act normativ modificat și completat, reprezintă cadrul juridic care reglementează domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor cu handicap. În anul 2010, România a ratificat Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, denumită în continuare Convenția, prin Legea nr. 221/2010. Convenția oferă un cadru de elaborare a politicilor publice și de modernizare a practicilor, instrumentelor și modalităților de sprijin în comunitate, care să conducă la participarea deplină a persoanelor cu dizabilități în societate, la o viață demnă și împlinită în comunitate.

Astfel, România se angajează să mobilizeze resursele necesare pentru eliminarea barierelor astfel încât nicio persoană cu dizabilități să nu fie discriminată, marginalizată, exclusă sau abuzată, iar alegerile și aspirațiile ei să fie respectate și sprijinite.

Activitatea de coordonare metodologică a Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități (ANPD), observațiile practicienilor din sistemul de asistență socială, semnalele persoanelor cu handicap precum și ale organizațiilor reprezentative ale acestora au evidențiat o serie de aspecte legislative care reprezintă bariere ce îngădesc încă participarea persoanelor cu handicap la viața comunității.

Educația persoanelor cu handicap, fără discriminare și cu respectarea principiului egalității de șanse este recunoscută, iar România, s-a angajat să asigure un sistem educațional incluziv la toate nivelurile.

Legea nr. 448/2006 reglementează realizarea educației persoanelor cu handicap în principal prin unități de învățământ special și în secundar integrarea individuală în unități de învățământ de masă, inclusiv în unități cu predare în limbile minorităților naționale.

Politica în domeniul educației copiilor/elevilor cu dizabilități se axează pe câteva direcții de acțiune prioritare în vederea cuprinderii și menținerii tuturor copiilor/elevilor/tinerilor cu cerințe educaționale speciale, în general și a celor cu dizabilități în special, într-o formă de învățământ:

- debutul școlar al tuturor copiilor în școala de masă cea mai apropiată de domiciliul

copilului;

- menținerea copiilor/elevilor în școala de masă prin acordarea serviciilor educaționale, a terapiilor logopedice și consiliere psihopedagogică a celor care prezintă dificultăți de învățare, de adaptare, de integrare sau care au abateri comportamentale;

- transferul în școala de masă a elevilor din școala specială care nu fac obiectul acestui tip de învățământ sau a celor care, fie că au avut un diagnostic greșit, fie că prezintă un progres evident în urma activității de educație;

- orientarea/reorientarea către școlile speciale numai în cazul în care elevul nu poate să se integreze în colectivul clasei din școala de masă și numai cu acordul familiei (art. 54 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare);

În ceea ce privește legislația aplicabilă copiilor/elevilor cu dizabilități sunt necesare, în continuare, măsuri pentru armonizarea terminologiei utilizate.

De asemenea, se impune reglementarea finanțării învățământului special și special integrat, mai ales în situația în care copiii/elevii/tinerii cu dizabilități sunt școlarizați în alt județ/sector față de cel de domiciliu.

La articolul 32 din lege sunt reglementate serviciile sociale de care beneficiază persoanele cu handicap și modalitatea de acordare a acestora: la domiciliu; în comunitate; în centre de zi și centre rezidențiale, publice sau private. În același timp, prin Hotărârea Guvernului nr. 867/2015 a fost aprobat Nomenclatorul serviciilor sociale, precum și regulamentele-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale. Având în vedere faptul că tipurile de servicii sociale acordate copiilor din sistemul de protecție specială nu se regăsesc în lege, se impune realizarea unei concordanțe între aceste acte normative.

Tot la secțiunea Servicii sociale, la articolul 34, legea prevede monitorizarea implementării standardelor specifice de calitate și controlul respectării acestora în competența Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap și se aplică de către personalul cu atribuții în domeniu, conform unei metodologii aprobate prin ordin al președintelui acesteia. Totodată, conform Hotărârii Guvernului nr. 151 din 13 martie 2012 privind aprobarea Statutului propriu de organizare și funcționare al Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, în realizarea obiectivelor sale, aceasta controlează respectarea standardelor de calitate în acordarea serviciilor sociale publice și private. Existența acestor reglementări contradictorii conduce la neclarități în aplicarea corectă a prevederilor legale.

Dreptul persoanei cu handicap grav, la un asistent personal, în baza evaluării sociopsihomedicale, astfel cum este reglementat la art. 35 a condus la interpretări diferite și implicit la modalități de aplicare variate. Avem în atenție copilul cu handicap grav și adultul cu handicap grav. Astfel, în timp ce pentru adultul cu handicap grav, în urma evaluării, serviciul de evaluare complexă poate stabili necesitatea sau nu a unui asistent personal, în situația copilului cu handicap grav se impune existența asistentului personal care are un aport semnificativ în reabilitarea și integrarea socială a acestuia.

Legea nr. 448/2006 stabilește salariul asistentului personal, al asistentului personal profesionist respectiv indemnizația lunară care se acordă în locul asistentului personal profesionist în cuantum egal cu salariul net al asistentului social cu studii medii din unitățile

de asistență socială din sectorul bugetar, altele decât cele cu paturi, respectiv al asistentului social debutant cu studii medii. Ocupația de asistent social a fost eliminată din legislația de specialitate. Mai mult, legea salarizării stabilește în mod distinct salariul asistentului personal.

În contextul asigurării participării persoanelor cu dizabilități la viața comunității, susținerea dezinstituționalizării concomitent cu dezvoltarea măsurilor de prevenire a instituționalizării și de susținere a traiului în comunitate reprezintă o prioritate pentru România. Potrivit prevederilor art. 51 alin.(5) din Legea nr. 448/2006, centrele publice pentru persoane cu handicap se înființează și funcționează ca structuri cu sau fără personalitate juridică, în subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, în structura direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului, cu avizul și sub îndrumarea metodologică a Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități. Se impune așadar reglementarea organizării centrelor publice la nivelul autorităților locale de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor doar a centrelor de zi și a centrelor rezidențiale de tipul celor de pregătire pentru o viață independentă, respiro/ de criză, de servicii comunitare și formare și a locuințelor protejate. În același context, al susținerii dezinstituționalizării, procesul de restructurare a instituțiilor de tip vechi trebuie accelerat și coordonat metodologic, astfel că, este necesară limitarea alternativelor de înființare a centrelor rezidențiale de tipul celor de recuperare și reabilitare, îngrijire și asistență socială și integrare prin terapie ocupațională, doar la nivelul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului din subordinea consiliilor județene. Aceasta și în contextul nevoii de monitorizare a situațiilor de abuz, neglijență, violență și exploatare, având în vedere statisticile privind numărul persoanelor cu handicap decedate în centrele rezidențiale de capacitate mare (1301 persoane cu handicap numai în anul 2015). De asemenea, se impune reglementarea înființării și funcționării centrelor private pentru persoanele adulte cu handicap, cu avizul și în coordonarea metodologică a Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități.

În textul legii, la art. 52 din lege se prevede posibilitatea ca, *în vederea desfășurării unui tip de activități cu caracter inovator în domeniul protecției persoanelor cu handicap, furnizorii de servicii sociale acreditați pot înființa, administra și finanța centre-pilot, pentru o durată de maximum 2 ani. Evaluarea activităților cu caracter inovator se face de serviciul public descentralizat competent teritorial al Ministerului Muncii și Justiției Sociale, în colaborare cu Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități.*

Având în vedere faptul că Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități coordonează la nivel central activitățile de protecție și promovare a drepturilor persoanelor cu dizabilități, elaborează politicile, strategiile și standardele în domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități, asigură urmărirea aplicării reglementărilor din domeniul propriu și controlul activităților de protecție și promovare a drepturilor persoanelor cu dizabilități, este necesar ca evaluarea activităților cu caracter inovator să se realizeze de această instituție.

Legea nr. 448/2006 stabilește situațiile în care nu se acordă indemnizația lunară în locul asistentului personal și prestațiile sociale (indemnizație lunară și buget personal complementar acordate în baza art. 58 din lege). În momentul de față aceste reglementări sunt interpretate în mod diferit, ceea ce conduce la o aplicare defectuoasă.

La art. 57, actul normativ reglementează acordarea dreptului la asistență socială sub formă de prestații sociale la cerere sau din oficiu, pe baza actelor doveditoare. Totodată, se stabilește autoritatea administrației publice locale competente în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap, ca fiind instituția la care se înregistrează cererea pentru plata prestațiilor sociale. De asemenea, potrivit aceluiași articol, plata prestației sociale se face începând cu luna următoare depunerii cererii și încetează cu luna următoare încetării dreptului la prestația socială. De-a lungul timpului s-a constatat că numeroase persoane cu dizabilități nu primesc prestații sociale sau de cele mai multe ori, beneficiază cu întârziere de acest drept, datorită necesității depunerii cererii de către persoanele cu dizabilități.

Potrivit Legii nr. 448/2006 adaptarea clădirilor de utilitate publică, căilor de acces, clădirilor de locuit construite din fonduri publice, mijloacelor de transport în comun și stațiilor acestora, taxiurilor, vagoanelor de transport feroviar pentru călători și persoanelor principalelor stații, spațiilor de parcare, străzilor și drumurilor publice, astfel încât să permită accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap reprezintă o obligație a reprezentanților administrației publice locale care, trebuie să includă în comisiile de recepție reprezentanți ai ANPD sau ai organizațiilor neguvernamentale ale persoanelor cu handicap. În aceste situații, trebuie ținut cont de faptul că ANPD este autoritatea centrală, ce asigură coordonarea metodologică în domeniu, fără a avea și reprezentare teritorială, astfel că, exercitarea acestui atribut de către ANPD este de cele mai multe ori imposibilă, singura alternativă fiind convocarea în comisiile de recepție a reprezentanților organizațiilor neguvernamentale.

De asemenea, cadrul legislativ reglementează obligația autorităților și instituțiilor centrale și locale, publice sau private de a asigura, pentru relațiile directe cu persoanele cu handicap auditiv ori cu surdocecitate, interpreți autorizați ai limbajului mimico-gestual sau ai limbajului specific al persoanei cu surdocecitate, fără a recunoaște oficial limbajul.

În vederea creșterii eficienței activității de monitorizare și control a prevederilor alin. (2) și (3) art. 78 din lege, organele fiscale ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală vor prelua această activitate, Inspekția Muncii preluând activitatea de monitorizare și control a adaptării rezonabile a locului de muncă prevăzută la articolul 83 alin. (1) lit. b) din lege.. De asemenea, se propune creșterea cuantumului amenzii pentru nerespectarea prevederilor art. 78 de la 20000 lei la 35000 lei

Încadrarea adulților în grad de handicap se realizează de Comisiile de evaluare ale persoanelor adulte cu handicap județene, care sunt organe de specialitate ale consiliilor județene respectiv locale ale sectoarelor municipiului București. Această activitate este în strânsă legătură cu componența acestor comisii. În momentul de față, Legea nr. 448/2006

reglementează pe de o parte coordonarea metodologică în atribuția ANPD, iar pe de altă parte avizarea componenței nominale în atribuția Ministerului Muncii și Justiției Sociale. Având în vedere faptul că activitatea de coordonare metodologică presupune și gestionarea componenței nominale a acestor comisii, este necesară reglementarea acestor atribuții în sarcina ANPD. Această măsură contribuie la realizarea unei unități de concordanță și la o mai bună coordonare metodologică din partea ANPD.

În ceea ce privește activitatea de soluționare a contestațiilor, în atribuțiile Comisiei Superioare de evaluare a persoanelor adulte cu handicap din cadrul ANPD, practica a reliefat o serie de dificultăți generate în special de numărul insuficient al membrilor acesteia în raport cu volumul mare al contestațiilor (500/săptămână). În același timp, la Serviciul Contencios, Resurse Umane din cadrul ANPD se înregistrează peste 700 dosare aflate pe rolul instanțelor de judecată, care au ca obiect acțiuni de contestare a deciziilor eliberate de Comisia superioară. Astfel, procedura de contestație a certificatului de încadrare în grad de handicap la Comisia superioară devine doar o acțiune intermediară care se întinde conform procedurii pe o perioadă de 60 de zile, după care, marea majoritate a persoanelor cu handicap recurg la introducerea acțiunii în instanță. Având în vedere aceste aspecte, se impune simplificarea procedurii de contestare a certificatelor de încadrare în grad de handicap eliberate de comisiile de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, prin facilitarea dreptului persoanelor cu handicap care sunt nemulțumite de încadrarea în grad de handicap de a se adresa direct instanțelor de contencios.

Referitor la plata prestațiilor sociale de care beneficiază persoanele cu dizabilități, aceasta se asigură, în conformitate cu prevederile Legii nr. 448/2006, din transferuri de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii și Justiției Sociale, plata realizându-se de direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București.

Potrivit prevederilor art. 94. alin (1) și (3) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, contribuțiile lunare de întreținere a persoanelor cu handicap care beneficiază de servicii sociale în centre, reprezintă una din sursele din care se finanțează protecția persoanelor cu handicap. De asemenea, așa cum prevede art. 90 din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, persoanele adulte cu dizabilități asistate în centre rezidențiale sau susținătorii legali ai acestora, în funcție de venituri, au obligația de a plăti o contribuție lunară de întreținere, stabilită în condițiile legii. Referitor la situațiile în care persoana asistată și susținătorii legali ai acesteia nu au venituri pentru plata contribuției de întreținere, în conformitate cu prevederile art. 90 alin. (2) din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, *Metodologia de stabilire a contribuției în centre* a reglementat asistarea gratuită în aceste cazuri, costurile aferente fiind susținute din bugetul consiliului județean. Metodologia a preluat în mare parte prevederile din vechea reglementare și anume Hotărârea Guvernului nr. 532/1999, abrogată prin Hotărârea Guvernului 978/2015 privind aprobarea standardelor minime de cost pentru serviciile sociale și a nivelului venitului lunar pe membru de familie în baza căruia se stabilește contribuția lunară de întreținere datorată de către susținătorii legali ai

persoanelor vârstnice din centrele rezidențiale, fără a putea prelua scutirea persoanelor cu handicap neuropsihic asistați în instituțiile de asistență socială de tip rezidențial, pentru persoane adulte cu handicap. Pentru ca aceste persoane să fie repuse în drepturi, se impune în mod expres reglementarea în lege a scutirii de la plata contribuției de întreținere atât a persoanelor cu handicap grav psihic și/sau mintal asistate în centrele rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap, cât și a susținătorilor legali ai acestora.

Având în vedere faptul că toate aceste elemente vizează interesul public și că, în contextul arătat, reglementarea nu poate fi amânată fără riscul unor blocaje sau disfuncționalități instituționale, considerăm imperios necesar aprobarea proiectului de ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.

II. În conformitate cu prevederile art.38 din Legea asistenței sociale nr.292/2011, cu modificările și completările ulterioare și ale art.8 din Legea nr.197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare, pentru a putea funcționa pe teritoriul României, atât furnizorii, cât și serviciile sociale administrate de aceștia se supun procedurii de acreditare.

Acreditarea furnizorului presupune parcurgerea mai multor etape, după cum urmează: evaluarea furnizorului, aprobarea sau respingerea cererii de acreditare a furnizorului, eliberarea certificatului de acreditare sau, după caz, a notificării de respingere a cererii de acreditare și înregistrarea furnizorului acreditat în Registrul electronic unic al serviciilor sociale, constituit și administrat, conform legii, de Ministerul Muncii și Justiției Sociale.

Acreditarea furnizorului se realizează la cererea acestuia și numai dacă, la data depunerii cererii, are înființate servicii sociale sau se angajează că, în termen de maximum 3 ani de la data obținerii certificatului de acreditare, va înființa și acorda servicii sociale.

În conformitate cu prevederile alin.(6) al art.10 din Legea nr.197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare, în situația în care, în primii 3 ani de la data eliberării certificatului de acreditare, furnizorul nu a înființat servicii sociale sau niciunul dintre serviciile sociale înființate de acesta nu a primit licență de funcționare, acreditarea furnizorului este retrasă din oficiu și acesta este radiat din Registrul electronic unic al serviciilor sociale.

De asemenea, legea prevede că, în condițiile în care acreditarea furnizorului este retrasă din oficiu și acesta este radiat din Registrul electronic unic al serviciilor sociale urmare nerespectării angajamentului privind respectarea obligației prevăzute la art. 10 alin. (3) din Legea nr.197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare, furnizorul poate depune o nouă solicitare de acreditare numai după o perioadă de minimum 2 ani.

După primii trei ani de implementare a Legii nr.197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare – din aprilie 2014, până în aprilie 2017, sunt deja aproape 600 de furnizori de servicii sociale care intră sub

incidența acestei restricții, și care, fără eliminarea acesteia, în următorii 2 ani nu pot iniția demersul de obținere a certificatului de acreditare, respectiv a licenței de funcționare, chiar dacă ar identifica resursele necesare înființării unui serviciu social. Numărul acestora crește în mod continuu.

Descurajarea asociațiilor, fundațiilor, cultelor, operatorilor economici, etc. de a presta servicii sociale prin interzicerea acestora de a funcționa pentru o perioadă de doi ani (deși nu au încălcat standardele minime de calitate, etc.), va conduce la un efort suplimentar din partea furnizorilor publici, în special, a serviciilor publice de asistență socială pentru a asigura serviciile necesare comunității.

Însă, mai mult decât atât, această interdicție se aplică și furnizorilor publici, fiind afectat, în principal tocmai serviciul public de asistență socială care este, potrivit Legii asistenței sociale nr.292/2011, cu modificările și completările ulterioare, principalul furnizor public de servicii sociale.

2.Schimbări preconizate

I. Odată cu ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, România se angajează să mobilizeze resursele necesare pentru eliminarea barierelor astfel încât nicio persoană cu dizabilități să nu fie discriminată, marginalizată, exclusă sau abuzată, iar alegerile și aspirațiile ei să fie respectate și sprijinite.

În acest sens, se impune modificarea articolelor 16-17 din Legea nr. 448/2006, prin corelarea prevederilor cu privire la educația persoanelor cu handicap și /sau cerințe educaționale speciale cu cele din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, articolul 17 se va modifica prin completarea sursei de finanțare a învățământului special și special integrat din bugetul de stat, precum și din bugetele județelor, respectiv bugetele locale ale sectoarelor municipiului București, unde funcționează unitatea de învățământ special, indiferent de domiciliul copiilor/elevilor/tinerilor cu cerințe educaționale speciale. În situația în care un copil cu cerințe educaționale speciale este protejat în condițiile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările ulterioare, într-un serviciu de tip rezidențial și este școlarizat în alt județ/sector față de cel de domiciliu, cheltuielile aferente creșterii și îngrijirii acestuia sunt asigurate din bugetul instituției în subordinea căreia funcționează serviciul de tip rezidențial.

Stabilirea atribuțiilor de monitorizare a standardelor specifice de calitate și de control a acestora în sarcina Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități, respectiv a Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, realizând astfel concordanță între normele existente.

În ceea ce privește salariul asistentului personal, al asistentului personal profesionist și respectiv indemnizația lunară care se acordă în locul asistentului personal profesionist, acestea vor fi stabilite în conformitate cu legislația actuală din domeniul salarizării.

Având în vedere că susținerea dezinstituționalizării persoanelor cu dizabilități concomitent cu dezvoltarea măsurilor de prevenire a instituționalizării și de susținere a traiului în

comunitate reprezintă o prioritate pentru România, apreciem oportună reglementarea înființării și funcționării centrelor pentru persoane adulte cu dizabilități atât în subordinea consiliilor județene, în structura direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului, cât și în subordinea unității administrativ-teritoriale organizate la nivel de comună, oraș, municipiu. În vederea prevenirii instituționalizării și dezinstituționalizării persoanelor cu dizabilități trebuie să se aibă în vedere înființarea de locuințe protejate, centre respiro, centre pentru viață independentă și centre de zi în comunitate, pentru a asigura astfel procesul de transfer din instituțiile de tip vechi în alternative de tip familial.

Ținând cont de necesitatea facilitării accesului cetățenilor la beneficii de asistență socială și servicii sociale se impune modificarea prevederilor referitoare la acordarea drepturilor de asistență socială sub formă de prestații sociale pentru persoanele cu dizabilități în sensul reducerii eforturilor de depunere a documentelor necesare acordării acestor drepturi, prin reglementarea acordării acestora din oficiu.

Având în vedere obligațiile asumate ca urmare a ratificării Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, pentru a da persoanelor cu dizabilități posibilitatea de a trăi independent și de a participa pe deplin la toate aspectele vieții și luând în considerare necesitatea asigurării exercitării dreptului persoanelor cu dizabilități la libertatea de expresie și opinie, inclusiv libertatea de a căuta, de a primi și împărtăși informații și idei, în condiții de egalitate cu ceilalți, prin toate formele de comunicare alese de acestea, se impune recunoașterea oficială a limbajului și promovarea acestuia.

O altă modificare ce se are în vedere în prezentul proiect de ordonanță de urgență, se referă la activitatea comisiilor județene de evaluare a persoanelor adulte cu handicap și a Comisiei Superioare de evaluare a persoanelor adulte cu dizabilități. Prin prezentul proiect de act normativ, se propune ca avizul pentru componența nominală a comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap să fie acordat de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități, luând în considerare faptul că aceasta coordonează metodologic activitatea de evaluare și încadrare în grad și tip de handicap.

Având în vedere faptul că agențiile teritoriale pentru plăți și inspecție socială au ca scop gestionarea sistemului beneficiilor de asistență socială la nivel teritorial, prin preluarea plăților indemnizațiilor lunare și a bugetului personal complementar de către aceste instituții, se crează un sistem unitar pentru plata și managementul tuturor beneficiilor de asistență socială.

Așadar, prin prezentul proiect de ordonanță de urgență, se au în vedere următoarele aspecte:

- Corelarea prevederilor cu privire la educația persoanelor cu handicap și /sau cerințe educaționale speciale cu cele din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare.
- Acordarea serviciilor sociale stabilite la articolul 32, doar persoanelor adulte cu handicap, având în vedere faptul că tipurile de servicii sociale de care beneficiază copiii

din sistemul de protecție specială sunt stabilite în legislația specifică.

- Stabilirea, pe de o parte, a activității de monitorizare a implementării standardelor specifice de calitate în competența Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități, conform unei metodologii aprobate prin decizie a președintelui acesteia și pe de altă parte, controlul respectării standardelor specifice de calitate în competența Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, realizat de către inspectorii sociali conform unei metodologii aprobate prin decizie a directorului general al acesteia.
- Legiferarea dreptului la un asistent personal pentru copilul cu handicap grav, iar pentru persoana adultă cu handicap grav, în baza evaluării sociopsihomedicale.
- Stabilirea salariului asistentului personal, al asistentului personal profesionist și a indemnizației lunare prevăzute la art. 42 alin. (4) și art. 58 alin. (3) din lege, în conformitate cu prevederile legale privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice. Eliminarea referinței la salariul net al asistentului social cu studii medii a intervenit pentru alinierea textului cu legislația în vigoare, având în vedere faptul că asistentul social cu studii medii nu mai există în legislația din domeniu. Această măsură nu are impact financiar față de situația actuală.
- Stabilirea situațiilor în care părinții sau reprezentanții legali ai copilului cu handicap grav nu pot beneficia de indemnizația care se acordă în locul asistentului personal. Totodată, stabilirea situațiilor în care adulții cu handicap grav nu pot beneficia de indemnizația lunară acordată în locul asistentului personal sau de prestațiile sociale, prin înlocuirea sintagmei „alte tipuri de instituții publice cu caracter social în care se asigură întreținere completă din partea autorității administrației publice” cu sintagma: „alte tipuri de instituții rezidențiale publice cu caracter social, medico-social, în care se asigură întreținere completă din partea autorității administrației publice pe o perioadă mai mare de o lună.”
- Reglementarea înființării și funcționării centrelor publice pentru persoane adulte cu handicap (centre de pregătire pentru o viață independentă, centre respiro/centre de criză, centre de servicii comunitare și formare, locuințe protejate și altele) ca structuri cu sau fără personalitate juridică, atât în subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, în structura direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului,. Finantarea acestora se va asigura din bugetul de stat, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată alocate de la bugetul de stat cu această destinație, în proporție de 100% din necesarul stabilit anual de Ministerul Muncii și Justiției Sociale, la elaborarea bugetului de stat, în baza standardelor de cost calculate pentru beneficiari/tipuri de servicii sociale, aprobate potrivit legii, prin bugetele locale ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale. De asemenea, aceste centre se pot înființa și funcționa și subordinea unității administrativ-teritoriale organizate la nivel de comună, oraș, municipiu, în structura serviciului public de asistență socială la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor, cu avizul și sub îndrumarea metodologică a Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități, finanțarea acestora asigurându-se din bugetele autorităților administrației publice locale.

De asemenea, se reglementează înființarea și funcționarea centrelor private pentru persoane adulte cu handicap cu avizul și sub îndrumarea metodologică a Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități.

- Evaluarea activităților cu caracter inovator se realizează de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități.
- Simplificarea procedurilor de punere în plată a prestațiilor sociale prevăzute de Legea nr. 448/2006 prin reglementarea acordării acestora din oficiu. Totodată, se reglementează posibilitatea renunțării la plata prestațiilor sociale în baza cererii depuse la autoritățile administrației publice locale unde își are domiciliul sau reședința persoana.
- Recunoașterea oficială a limbajului mimico-gestual și a limbajului specific al persoanei cu surdo-cecitate, având în vedere că asigurarea interpretului în limbaj mimico-gestual și în limbaj specific persoanei cu surdo-cecitate constituie obligația autorităților publice și locale pentru realizarea accesului persoanelor cu deficiențe de auz la toate serviciile publice din comunitate. Încălcarea acestui drept constituie contravenție și se sancționează conform Legii nr. 448/2006.
- Preluarea de către organele fiscale ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală a monitorizării și controlului aplicării art 78 alin. (2) și (3) din lege. Inspekția Muncii va exercita, de asemenea, monitorizarea și controlul adaptării rezonabile a locului de muncă prevăzută la articolul 83 alin. (1) lit. b) din lege.. De asemenea, se propune creșterea cuantumului amenzii pentru nerespectarea prevederilor art. 78 de la 20000 lei la 35000 lei
- Completarea atribuțiilor Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități cu cea de acordare a avizului pentru componența nominală a comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, luând în considerare faptul că ANPD este coordonator metodologic al activității de evaluare a persoanelor și încadrare în grad și tip de handicap.
- Prezentul proiect de ordonanță de urgență își propune să contribuie la simplificarea procedurii de contestare a certificatelor de încadrare în grad de handicap eliberate de comisiile de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, prin facilitarea dreptului persoanelor cu handicap care sunt nemulțumite de încadrarea în grad de handicap de a se adresa direct instanțelor de contencios. Astfel, la articolul 90¹ din lege, activitatea decizională de soluționare a contestațiilor de către Comisia superioară va fi înlocuită cu activitatea de coordonare metodologică și monitorizare a activității de evaluare și încadrare în grad și tip de handicap. În acest sens răspundem nevoii de coordonare metodologică manifestate de majoritatea Comisiilor de evaluare și a serviciilor de evaluare complexă. Termenul de valabilitate al certificatului de încadrare în grad de handicap pentru copii se stabilește ținând cont de situația concretă a copilului din punct de vedere al deficiențelor/ afectărilor, limitărilor de activitate și restricțiilor de participare și este de minimum 6 luni și maximum 2 ani. Pentru tânărul care urmează să împlinească 18 ani, termenul de valabilitate poate fi mai mic de 6 luni și mai mare de 2

ani, dar nu mai mare de 2 ani și 6 luni. Totodată, se instituie o excepție de la aceste prevederi pentru copiii cu handicap a căror afecțiune necesită îngrijiri medicale paliative, certificate de medicul de specialitate, situație în care Comisia pentru protecția copilului stabilește un termen de valabilitate a certificatului valabil până la vârsta de 18 ani. În acest sens în termen de 1 an de la intrarea în vigoare a ordonanței de urgență, părinții sau reprezentantul legal al copilului pot depune cerere pentru reevaluare formulată cu cel puțin 90 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate a certificatului de încadrare în grad de handicap urmând ca cererea să se soluționeze în termen de cel mult 90 de zile de la data înregistrării direcției generale de asistență socială și protecția copilului.

- Reglementarea în mod expres a scutirii persoanelor cu handicap grav psihic și/sau mintal asistate în centrele rezidențiale publice pentru persoane adulte cu handicap și a susținătorilor acestora de la plata contribuției lunare de întreținere..
- În contextul atribuțiilor Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială care decurg din legislația din domeniu, se impune reglementarea, începând cu ianuarie 2019, a plății prestațiilor sociale de care beneficiază persoanele cu handicap, de către Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, prin agențiile județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București, în baza deciziei de plată emisă de directorul executiv al acestora, începând cu 1 ianuarie 2019. Totodată, se impune reglementarea plății prestației sociale în baza deciziei de plată emisă de directorul executiv al agenției județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București, de către personalul cu atribuții în acest sens, preluat de la direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București. Procedura de preluare de către agențiile județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București a personalului cu atribuții în efectuarea plăților de la direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București, procedura de acordare a plăților, precum și situațiile de suspendare, modificare, încetare a dreptului se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii și Justiției Sociale.

II. Urmare abrogării alin. (7) al art.10 din *Legea nr.197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale*, cu modificările și completările ulterioare, furnizorii de servicii sociale cărora li s-a retras certificatul de acreditare, vor putea depune imediat documentația necesară reacreditării.

Situația extraordinară care impune abrogarea de urgență a prevederilor alin.(7) de la art.10 din *Legea nr.197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale*, cu modificările și completările ulterioare se motivează prin numărul foarte mare de furnizori de servicii sociale radiati sau aflați în situația de a fi radiati din Registrul electronic unic al serviciilor sociale și care, potrivit prevederilor menționate, în următorii doi ani de la data retragerii certificatului de acreditare, nu mai pot depune o nouă solicitare de acreditare și prin urmare, accesul la servicii sociale al unui număr semnificativ de persoane aflate în dificultate

și în risc de excluziune socială nu mai poate fi realizat.

La această dată, Ministerul Muncii și Justiției Sociale nu are temei legal să primească și să soluționeze cererile unui număr de aproape 600 de furnizori de servicii sociale, care au intrat deja sub incidența acestei restricții, și care, fără eliminarea acestora, în următorii 2 ani, nu pot iniția demersul de obținere a certificatului de acreditare, respectiv a licenței de funcționare și prin urmare, nu pot acorda servicii sociale persoanelor aflate în dificultate.

Potrivit datelor înscrise în Registrul electronic unic al serviciilor sociale, ținut de Ministerul Muncii și Justiției Sociale, la data de 23.06.2017, un număr de 583 de furnizori au fost radiati, din care 291 sunt furnizori publici. Numărul furnizorilor aflați în această situație crește de la o zi la alta.

Impactul social al acestei prevederi se răsfârge asupra unui număr nelimitat de persoane aflate în dificultate și în risc de excluziune socială, tocmai din comunitățile cele mai afectate de sărăcie sau de îmbătrânirea populației. Avem în vedere faptul că resursele umane și financiare necesare pentru înființarea serviciilor sociale sunt insuficiente tocmai în aceste unități administrativ-teritoriale. Mai mult decât atât, Programul de guvernare 2017-2020 prevede tocmai pentru aceste comunități alocarea de resurse umane și financiare – spre exemplu, asigurarea în fiecare localitate a cel puțin unui asistent social cu normă întreagă, tocmai pentru a sprijini dezvoltarea serviciilor sociale în fiecare comunitate. Avem în vedere faptul că din 3181 de UAT numai 1295 au înființat serviciul public de asistență socială care au obținut acreditarea ca furnizor de servicii sociale, deși, potrivit Legii asistenței sociale nr.292/2011 la nivelul fiecărui UAT există obligația înființării serviciului public de asistență socială.

La un număr estimativ de 300 de persoane beneficiare pentru un serviciu public de asistență socială, ar rezulta un număr de peste 117 mii de persoane vulnerabile care nu pot beneficia de serviciile sociale publice, la care se adaugă un număr similar de persoane aferente serviciilor acordate de furnizorii privați, aflați în această situație. Numai 223 din cele 1.295 de servicii publice de asistență socială acreditate, au obținut licență de funcționare. Prin urmare, serviciile publice de asistență socială sunt în primul rând afectate de prevederile art.10 alin.(7) din Legea nr.197/2012, situație care ar bloca funcționarea sistemului de asistență socială, încă fragil și încă în curs de dezvoltare și de consolidare.

Prin urmare, în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public, se impune adoptarea unei soluții imediate, prin abrogarea prevederii care interzice furnizorilor privați și autorităților administrației publice locale de a presta servicii sociale, numai pentru că nu le-a înființat într-o anumită perioadă de timp.

Prin urmare, se impune adoptarea unei soluții imediate, prin eliminarea interzicerii furnizorilor privați și autorităților administrației publice locale de a presta servicii sociale, numai pentru că nu le-a înființat într-o anumită perioadă de timp, în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public.

3. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impactul asupra mediului de afaceri:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2¹ Impactul asupra sarcinilor administrative:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2² Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impactul social:

Prezentul proiect de act normativ are un impact social semnificativ determinat de grupul țintă căruia i se adresează (toate persoanele cu dizabilități din România, beneficiare ale sistemului de protecție socială specială).

Adoptarea simplificării procedurilor de punere în plată a prestațiilor sociale prin reglementarea acordării acestora din oficiu conduce la reducerea eforturilor depuse de persoanele cu handicap în vederea obținerii drepturilor prevăzute de Legea nr. 448/2006.

De asemenea, susținerea dezinstituționalizării persoanelor cu dizabilități concomitent cu dezvoltarea măsurilor de prevenire a instituționalizării și de susținere a traiului în comunitate au ca scop îmbunătățirea, dezvoltarea, eficiența și calitatea serviciilor acordate persoanelor cu handicap.

Abrogarea prevederii care interzice furnizorilor privați și autorităților administrației publice locale de a presta servicii sociale, numai pentru că nu le-a înființat într-o anumită perioadă de timp, va avea ca impact evitarea scăderii semnificative a numărului persoanelor aflate în dificultate și în risc de sărăcie și excluziune socială care pot accesa servicii sociale, mai ales din comunitățile marginalizate. Numărul estimat este de peste 117 mii de persoane vulnerabile la care se adaugă un număr similar de persoane aferente serviciilor acordate de furnizorii privați.

4. Impactul asupra mediului:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații:

Nu este cazul

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt,
pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mij lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2		4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: <i>a) buget de stat, din acesta:</i> (i) TVA (ii) impozit pe venit (iii) varsaminte de la persoane juridice pentru persoanele cu handicap neîncadrate <i>b) bugete locale:</i> (i) TVA <i>a) bugetul asigurărilor sociale de stat:</i> (i) contribuții de asigurări		-67000				
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: <i>a) buget de stat, din acesta:</i> (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii (iii) transferuri catre unitati ale administratiei publice (iv) asistenta socială <i>b) bugete locale:</i> <i>c) bugetul asigurărilor sociale de stat:</i> (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii		+67000				

3. Impact financiar, plus/minus, din care: <i>a) buget de stat</i> <i>b) bugete locale</i>		- 67000				
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	Abrogarea alin. (7) al art.10 din Legea nr.197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare, nu are impact bugetar.					

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ: - hotărâre a Guvernului pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 448/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin HG nr. 268/2007; - modificarea Ordinului nr. 1261/2016 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei superioare de evaluare a persoanelor adulte cu handicap b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții: - Hotărâre de Guvern pentru reglementarea procedurii de preluare de către agențiile județene pentru plăți și inspecție socială, respectiv a municipiului București a personalului cu atribuții în efectuarea plăților de la direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv ale sectoarelor municipiului București, procedurii de acordare a plăților, precum și situațiile de suspendare, modificare, încetare a dreptului.
1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice a) impact legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii; Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect. b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice,

structură organizatorică internă a autorităților contractante. Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare: Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare: Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene: Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente, făcându-se referire la un anume acord, o anume rezoluție sau recomandare internațională ori la alt document al unei organizații internaționale: Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații: Nu este cazul
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate: Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ: Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative Proiectul de act normativ a fost transmis spre consultare Federației Autorităților Locale din România, Asociației Municipiilor din România, Asociației Orașelor din România, Asociației Comunelor din România și Uniunii Naționale a Consiliilor Județene din România, prin adresa nr. 1627/DIB/29.06.2017.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Proiectul de act normativ nu face obiectul unor asemenea dezbateri.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ a avizat favorabil prezentul proiect de act normativ prin avizul nr. 499/2017. b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

În urma consultării Consiliului Economic și Social, a fost emis avizul cu nr. 3308/29.06.2017.

6. Alte informații:

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

**Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea proiectului de act normativ**

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 8-a

Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Alte informații.

Nu este cazul

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

MIHAI TUDOSE

